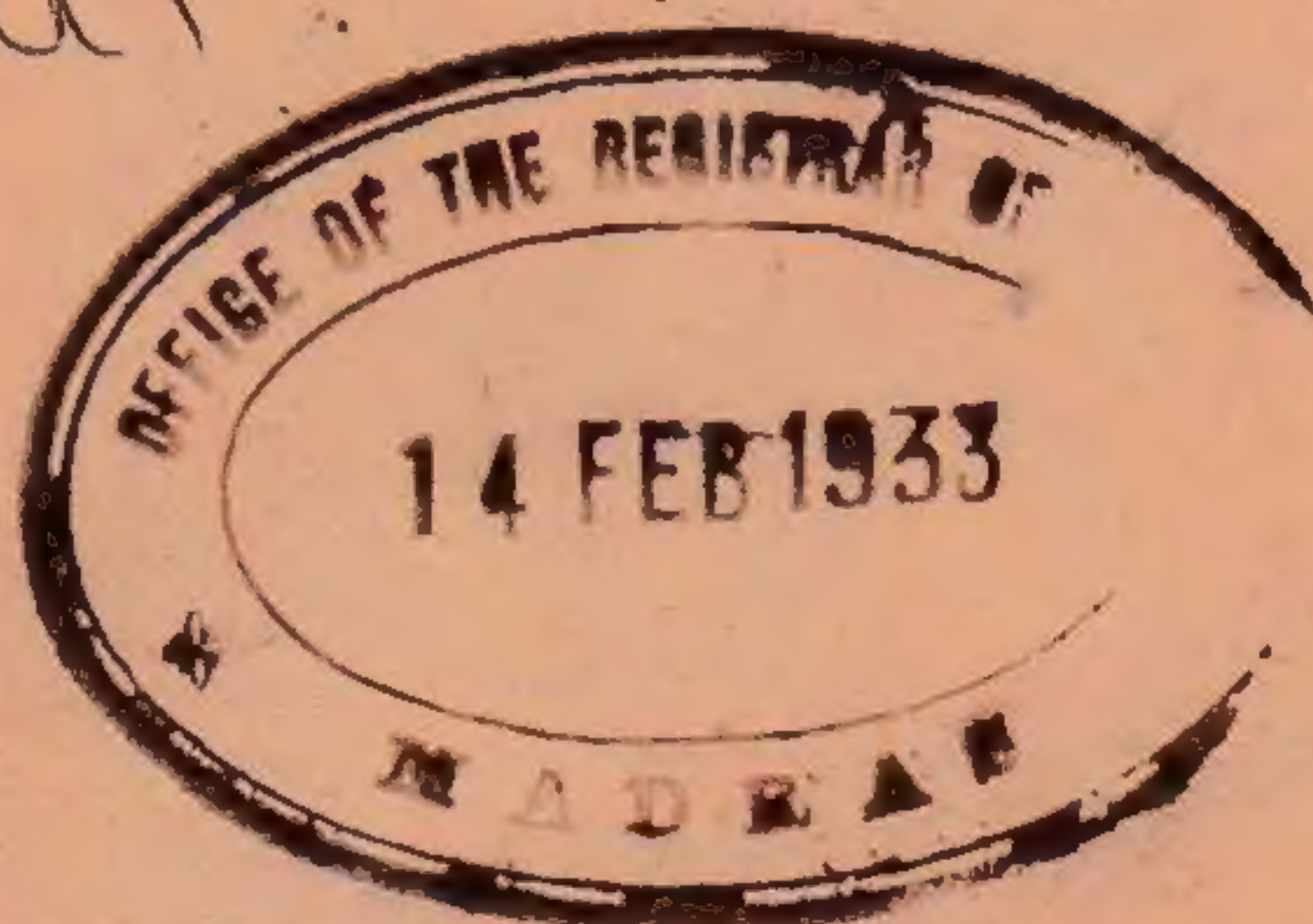

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪಾಠಶಾಲೆ

Sl. no. 216.

Sl. no. 3441

హృదయవిహంగము.

రెండు చింతల లక్ష్మీనరసింహ శాస్త్రి.

సర్వ స్వామ్య సంకలితము.

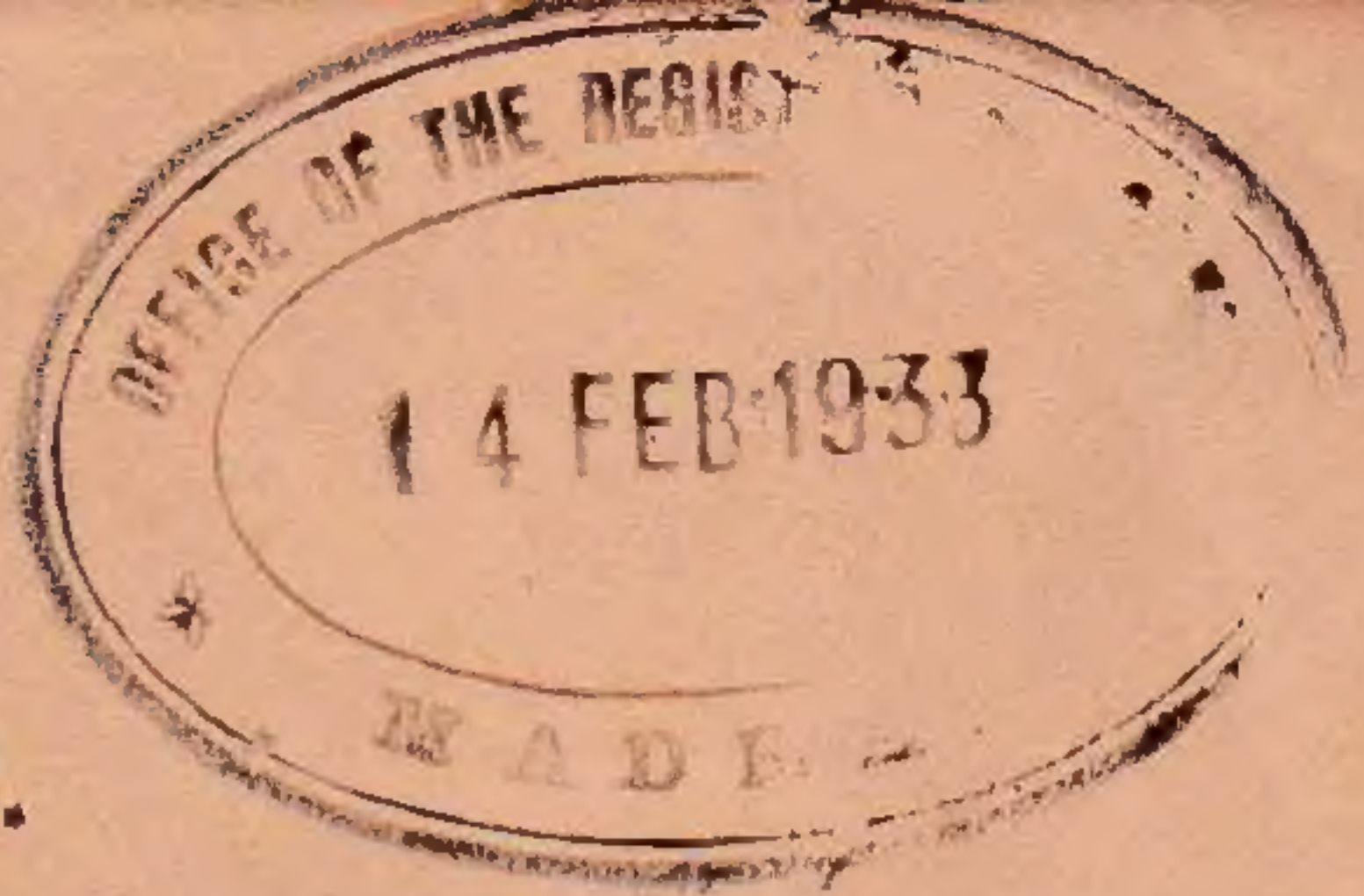
ప్రథమముద్రణము.

కాకినాడ ;

రంగా ఆండ్ కో., లో

పి వి. రంగారావు గారిచే ముద్రింపబడియె.

౧౯౩౩.

పీఠిక.

కవిశ్యమునకు భావము ప్రధానము. అట్టి భావములు, కవి మోదభేదసంభ్రమాద్యవస్థాప్రవృత్తుల నున్నప్పు డాతని హృదయమునఁ గలుగును. కేవలతీవ్రాలోచనాఫలితము లగు పద్యములు వికృతములు గాక మానవు. సహజముగను సరసముగను నండునవి భావగీతములే.

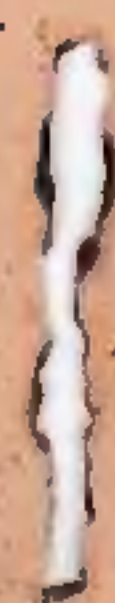
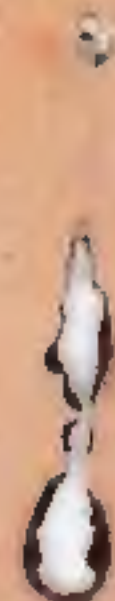
భావపూరితమగు కావ్యము ఒక 'అద్దాలమేడ' వంటిది—చుట్టూ నిలువుటద్దములు; క్రింద చలువరాళ్లు; ఎటుచూచినను ప్రతిబింబములే—అందు మెలఁగునప్పుడు పాఠకుఁడు మృదుపదములతో లఘుహృదయముతో నిర్మల మనస్సుతో రాయంచ వలె ముందుకు సాగి పోవలెను. అప్పుడుగాని కవితా సౌందర్య మాతని మనోనేత్రమునకు గోచరము గాదు.

నిష్కల్మషహృదయముతో నేను వ్రాసిన యీభా వగీతములు సహృదయులకు దోషకలుషితములుగఁ దోపఁ జాల వని నానమ్మకము. వీనుల కింపుగొలుపఁ గలుగునెడల నిందలి ఛందోఽతిక్రమణములను తప్పులుగాఁ బరిగణింపకుం దుట్టకై పండితలోకమును వేడుచున్నాను. ఇంకేవేని పొర బాటులున్నచో పాఠకమహాశయులు మన్నింతురుగాక.

కాకినాడ,
6 జనవరి 1933.

}

గ్రంథకర్త.

అంకితము

రెండుచింతల సూర్యనారాయణకు.

న నేడాదినిసుంగు నప్పు పినతండ్రి !

ప్రాణముల్ వీడి, తే

లా నాలోన స్రవించుచున్న దిపు డాహ !

ప్రేమ నీ వన్న, అ

త్యానందంబున దుఃఖవార్షిధి ననం

తాలోచనాపంకమం

దే నన్ ముంచును లేవనెత్తు నిది

యేమీ నీదువృత్తాంతముల్.

నీయెడ నాకుఁ గల్గిన వినిర్మల

భావము తోసిపుచ్చుట

న్యాయ మపారకిల్బిష మటంచు

నెఱుంగుచు నస్మదీయవం

శీయులకున్ శవన్నిఖిలమిత్రులకున్

హృదయప్రశాంతిగా

నాయనురాగవాహిని కొనర్చితి

రూప మీదే గ్రహింపుమా.

హృదయవిహంగము.

సంఘమునకును వెఱచి నే నీ
భంగపాటె సహింతునా ?
చీకు చింతయు లేక స్వేచ్ఛా
జీవనమె యొనరింతునా ?

తోటి పక్షులతోడ నాకే
పాటి జీవనవాంఛలూ ?
నాకొఱతెలు దీల్చువా రు
న్నారె వీరలలో ?

ఎచట వ్రాలంగ నీప్రితంబో
అచట వ్రాలెద నాక్షణంబే
వీటిపోటులు వీటిగీటులు
దాటకే భరియింతునా ?

ఒరులు విననీ వినక పోనీ
విరసులై గదుమంగ రానీ
ప్రణయమాధురు లొలుకునట్లుగఁ
బాట పాడెదను.

గూటిలోపల గూటివెలుపల
కోటిబ్రహ్మాండాల లోపల
కూయు చాడెద జీవకోటికి
కోర్కె లూరంగన్.

ఇట్లు దాటి సెలయేళ్లను దాటి
నదులు దాటి కాసనములు దాటి
అందరాక మి మ్మందఱు దాటి
ఎగిరిపోదు నే నెచ్చటికో !

భగ్నమనోరథుఁడు ౧.

ప్రణయసామాజ్యమం దొకప్రాణి నేను
ప్రకృతిలక్ష్మీవిలాసవిభ్రాంతమతిని
వెనుక నా కీచారసూచనలె లేవు
వెఱపులేక మఱుగులేక విహరణేచ్ఛ
మసలుచుండుదు విహాయసపథాల,
నిర్మలసుధామయస్రవంతీతరంగ
మాలికల, నునుదళ్కుల పూలమేడ
లోన, మధురంపుగానాల కోనలోన :
సర్వ మానందమయము ప్రశాంతమధుర
ముదిత తేజోభిరామము

ఒక్కొకదినాన

నాయెడఁద లోన నున్న ప్రణయనిధాన
మేఱులై పారు నెపుడు వీక్షింప నట్టి
ఒకమహాదీన్యమూర్తిపై, ఊహసేయ
హృదయఫలకము నందున నొదుగునట్టి
ఒక్కసమ్మోహనాంగిపై, ఉగ్రమైన
తిమిరపుంజాల నణగించు దీప్తిపెన,
భావసౌధాల విహరించు బాలపైన.

ఆనాటిభావముల
నీనాటియనుభవము
లేమూల నిమిడెనో !
ఏమాయ జరిగెనో !

ఏలతాతన్ని తా నవలీలగా మ
దీయహృదయాంతరమ్ముల తెలిసికొనునా
ఆమె నాహృదయేశ్వరి, ఆమెకొఱకె
నాయెడఁదలఁచి గని నర్పణంబుసేతు.

నాయదృష్టదీపిక నాటనీయఁబోని
స్నేహమాయమూర్తి యిం దుండునే యటంచు
ప్రణయినీశోధనాపరవశుఁడ నగుచు
వాడవాడకు నేగితి పాడుకొనుచు !
వీధివీధిని తిఱిగితి వెఱినగుచు !

అడవిమానిసు లిరువురు వెడగుగాఁగ
నన్ను దలపోసి నాప్రియత్నమ్ము నెఱిఁగి
' ఏల తిరుగాడ్క మాతోడ నేలరావు
నీకు చూపింతు మే మొకనీలవేణి

నామె నీవలెనే నిజయావనమున
 కర్వుఁ డెం దుండునో యని యరయుచుండు
 కానలో నెప్పు డామె యేకాంతముండి
 తలపుటూయలపై కీడ్ సలుపుచుండు '
 అని వచించి వంచించి న న్నాకిరాతు
 లొక మహారణ్యసీమలో నుగ్రసత్వ
 దుస్సహరానముల మధ్య ద్రోహులగుచు
 కంటకాకాశ్రంత మొకపొదరింటిలోన
 తెల్లజల్లేదుపాన్పుపై దింపి చనిరి.

అంత వేగిరపాటున నబల యోర్తు
 తొణకు జలకుండిక యనంగ తొట్రువడుచు
 వింతయందముతో వింతప్రేమతోడ
 ముదురుటాకును బోలు నెమ్మోముతోడ
 తొలుత దటిజేటియును, అసంతుష్టికతనఁ
 జిలునగవె లేని నానిరాదరణముద్ర
 కెంత విరసుఁడో యని యేవగించుకొనుచు
 ఏమి యనలేక మోము చిట్టించుకొనుచు
 వెలది కంపిలి ప్రక్కప్రక్కలకు నొదిగె.

అపుడు నాలోని హృదయవిహంగమంబు
 ఒక్కతృటికాలమే నట నుండనోప
 కెగిటిపోగోరి యత్నించి యెగులలేక
 మ్రొన్నడియు తిచ్చవడియు నారాటపడియు
 చెప్పగారాని వేదనచే గృశించె.

ఇంక నా కేటిప్రణయ మే నెవ్విధమున
 మాదు సామ్రాజ్యభూముల మలలంగందు ?

ఆదినంబె ఆశాలేశ మంతరించె
 నాడె గనుపించె దుశ్శకునాలు నాకు
 నాడు నాప్రేమవల్లరి పోడిమి చెడి
 కూరపవనాహతికి నెంత కొట్టు కొనెనా !

అపుడు హృత్తంత్రులన్ని యొక్కపరి మ్రోగె
 ననరవం బుప్పలిలై నానంద మణగె
 వాంఛితసుమాలు రాలిపోవంగ దొడగె
 భావతారక లారిపోవంగ గడగె.

అది నిశీధము; చీకటు లలముకొన్న
 జగము భీభత్స మయ్యు నిశ్శబ్దముండి
 శాంతత నటించు నెంతమోసంబొ కాని;
 ఎవ్వరో పిల్చినట్లు విన్పింప లేచి
 చేత దీపము వూని మహాతురతను
 పోతి నాతిమిరాఁబుధి లోతు చూడ—
 అంతయున్ భ్రాంతి శూన్యము నంతరాళ—
 మెంతద వ్వేగినానొ అట్లే, బధాంత
 రమున కరదీపికాకాంతి సమసిపోవఁ
 గనులు గలిగిన గుడ్డినై కదలలేక
 అపుడు భావించినాను. 'నాయందె నిండి
 యున్నది జగం బగోచరం బొక్క యడుగు
 మెడలుటకుఁ గూడ నా కింక మేఱ లేదు.'

ఆక్షణం బాదిగా నిబిడాంధకార
 పటలిచే నావరింపంగఁ బడితి నింక
 వెన్నెలల్ లేవు కోయిలకన్నె పాట
 కటువుగాఁ దోచుచుండును చటులవాయు
 తాడనంబులు నంబుదధ్వానములును
 మెఱపులున్ దోచు గుండె కంపించుచుండు.

భగ్గ మనోరథుఁడు ౨.

కనుల దుఃఖచిహ్నంబులు గానవచ్చు
నెవరివాఁడవు నాయనా ఈనిశీధ
వేళ నేడ్చుచు నున్నావు వెక్కి-వెక్కి
ఒంటరిగఁ గూరుచుండి, తాపోపశాంతి
గలుగ లోని కేతెంతువా? పిలిచియున్న
బలుకమా? లెమ్ము రమ్ము

*

*

*

నన్ను దఱియంగ రాకుడు నాయవస్థ
వినఁ గుతూహల మైనచో విన్నవింతుఁ
గాని నన్ జేఱ రాకుడు, కలవు నాహృ
దంతరంబునఁ గీలికాతతులు!

వెట్టివెట్టి మోమోటాలు పిన్నదనపు
సిగ్గు తెలియని వినయము చేరిచెఱుప
జీవితైకసుఖము మన్నుచేసికొనిన
మూఁడును మందమతిని నిగాఢశోక
వహ్నిఁ గనలుచు నున్నాను—బాధ! బాధ!

*

*

*

అయ్యో సౌజన్యనిధి ! నిరతాశ్రుధార
లేల నెఱపెదు హృదిని వహింపు ధృతిని
ఏమి యె గ్గాయె నెఱిగింపు మీ తెఱఁగునఁ
జింతిలిన నేమి లాభ మేకాంత మందు ?

బాలుఁడవు గాదు నూత్నయావనపికాస
సంభరితరూపశాలి వీసరణి నకట !
కంట నీ రేల గార్చెదు ? కష్ట మేమి
వచ్చె నెఱిగింపుమా

*

*

*

నన్ను గని యెంద రెందఱో నవ్వుకొనిరి
వెఱ్ఱివాఁడ నటంచు నువ్వెత్తుకొనిన
దిగులుచే లోన హృదయంబు తగులఁబడుచు
నుండ నా కేటి వెత లివి ?

ఈనిరాశామహోదధి నేపిధమున
దాటి జీవనసౌఖ్యసౌధంబు గాంతు
ప్రణయినీదివ్యదర్శనభాగ్య మబ్బె
నేని ధన్యుండ నే గదా !

భావసౌధాల తోన నివాస ముండి
నిర్మలానందవీచులం దేలి యాడి
బాల వీణారవంబును మేళవింప
ప్రణయగీతిని పాడెడు భాగ్య మెపుడొ !

ప్రేమవల్లరి చివ్వురించి పెద్దదై ప్రి
సూనముల నించు చుండంగఁ జూచి ఏవి
నీలకుంతల ఏనవనీతహృదయ
వీని నాసించునో యని వెట్టిభ్రమల
నూతితిన్ గొన్ని దినము లీతీటునఁ గట
మొదటికే మోస మగు నని మదిఁ దలఁపక.

శిథిల మయ్యెను మన్మనోరథసుమమ్ము
బ్రతుకఁ గల నని యెంచ దుర్భరవిచార
వీడితోన్నాదిన్ మెట్టి జాడ లేక
భస్మ మైపోదునో యే మొ !!

భగ్న మనోరథుఁడు ౩.

ఎన్నటి కైనా నాకు హృదయేశ్వరి

అయ్యరవిందనేత్ర నా

కన్నుల కెన్న డాముగుద కన్నడునో

ప్రణయైకమూర్తిగా

వెన్నెల నిగ్గులన్ విరహవీచుల

భావసుధాపథాలలో

నన్నులమిన్న దోచి హృదయవ్యథ

దీల్చుట యెన్నడో గదా!

వట్టి బీడుపై గురిసెడు వాన వోలె

భస్మహవ్యంబు వోలె నాప్రణయధార

వ్యర్థ మై పోయె నేను నిరర్థుఁ డైతి

ప్రణయినీసత్యరూపసంప్రాప్తి లేమి.

ప్ర కృ తి !

శిథిలహృదయాల కు
జీవంబు గల్గించు
నీయనంతోత్కృష్ట
నిర్మలోజ్జ్వలకాంతి ;

అచటి పొడిగాలిలో
ఆ సితపథాలలో
ఆయు వోసెను శక్తి
అమరి యున్నదిగా—

ఆ సరుకుతోటలో
ఆ నినాదం బేమి ?
ఆధారరహిత మీ
అద్భుతోంకారంబు ;

జగము నిండిన మూర్తి
కగణితాకారునకు
అనుకూపశక్తివై
ఆవరించితి విచట

ఓదివ్యనిస్వనంబా !

కర్త రంధ్రాళి భా
వార్ణవతరంగాల
నీమాటుమోతలే
ఆపాటరీతులే

హాయి గొలుపును గదా !

*

నిరజనితాంతవనముల నే నొకండ

నరుగుచుంటిని నాటిదినావసాన

వేళ ; సంధ్యామనోజ్ఞనవీనరుచుల

వన్నెదేతెడు వృక్షాగ్రవాటు లందు

నీమనోహరాకృతియె గన్పించె నాకు.

నాకు విన నయ్యె నీదుకంతరవ మటు

లొక్క మధురంపు ధ్వని యెటనుండియో ; ప

శాంతకోమలపావనస్వనము సుమ్ము!

కోకిలాసుస్వరంబూ, దృగ్గోచరంబు

కాని కిన్నరీగీతికాగానరవమొ,

మేఘమధ్యసౌదామని మెఱయు నట్లు

విశ్రుతం బయి ఊణములో విశ్రమించె.

మఱల వినఁ గోరి యటనె యేమఱక యుంటి

కాని

ఈశిధిహృదయంబున నేఱ్ఱించు

వృక్షపుంగోరికలలోన నదియుఁ గలసె.

*

నిర్యో మేల్కొంచి వి
ద్యుద్రోమానిహారణ
స్థలము నాలోకించి
జలదరించితిని

నిన్ను దలంచితిని.

ప్రకృతి చాల్చిన నూత్న
వికృతరూపము గాంచి
విన్నబాటాదవఁగా
కన్నముసితిని

నిన్ను పిలచితిని.

నీమృదుక రాజ్యముల
నామెయి స్పృశించి నటు
లపుడు మదిఁ దోచగా
విపులనిద్రారక్తి

నుపశమించితిని.

వి లా సి నీ !

ముగ్ధహరిణమ్ముపై చేయి మోపి బాల !
నిమురుచుంటివితే ప్రేమనిధి యనంగ
లలితభవదీయనాస్త పల్లవము చాపి
పికకుమారకు వేగ నందుకొన నిమ్మ.

నీమనోజ్ఞాననాంభోజనీమ వెడలి
చిటునగవు తెలికాంతులఁ జిమ్ముకొనుచు
శిథిల మైన నాహృదయంబు చేరి నిలువ
ప్రియతమా, శ్రోత్రయాశ లావిర్భవించె.

ప్రేమరసభాండ మెడఁదఁ గంపించుచుండె
బరువు మీఱుటఁ జేసి, పైపై పొరలెడు,
తొణకి పోనీకు మొక్క బిందువును గూడ
ఇపుడె నీపై న నే గుమ్మరించి వైతు.

*

సూర్యబింబంబు పైన నీచూడ్కి నిలిపి
చేసెదు ప్రాణామముల్ భక్తిశీల ! నీవు
కపటసన్యాసి కకట మొక్కంగ నగునె :
జలదమాలికావృతమహాబిలము నందు
మందితప్రభుడై యుండె నిందనుక ; అ
సదృశమోహిని, నిను గాంచి సానురాగ
బుద్ధి వెలువడె నామేఘపుంజ మిపుడు
ఎంత టక్కరియో పొంచి యెంచి మించి
నీముఖస్పర్శ వాంఛించి నిజకరతతిఁ
బఱపుచున్నాడు మోహవిభ్రాంతుఁ డగుచు
కాముకుల కోరికల కడ్డుగలదె యనుచు.
ఎఱుంగవే బేల యీతనిచరిత్ర మీవు
వినవె కుంతికిఁ గూర్చున వెత లితండు
కడు నసాధ్యప్రవర్తనం, డడలఁగొట్టు
నుగ్రామూర్తి, యనానత మొంటగనె
యుండఁ దగువాడు ; నియమితోద్యోగులకును
ప్రాణయశాస్త్రాస్త్రముల్ గోచరంబు లగునె ?

మా సూరయ్య బాబయ్య ౧.

ఒక మెటపు మెటపించి

ఓసూర్యనారాయణా !

పోతివా పోతివా

మమువీడి పోతివా !

తహతహలు నెటపి అం

తర్ధాన మైపోతివా !

మా యనుగుఁబినతండ్రి

మమువీడి పోతివా ?

నీచదువు నీగుణము

నీయశోనిర్గుణము

నేల పాలొనరించి

నింగి కెగసితివా॥ ఓసూర్య॥

నడిజవ్వనంబుననె

వెడల నుటికితివొక్కొక్క

నరలోకకూప మది

కరము కంపింపంగ॥ ఓసూర్య॥

నీజీవితాకాశ

మేజానెడో కాని

ఒకమెటపుకే నేల

కొరిగి పోయె నదేము॥ ఓసూర్య॥

నీశరీరజ్యోతి

యాశాంతముల కేగ

నూహప్రపంచ ము

ఱుత లూగినది॥ ఓసూర్య॥

బందుగులు ముదముతో

నందలం బెక్కింప

చెడుగు దైవము నీకు

చితిగ మాఱ్చెనె దాని॥ ఓసూర్య॥

మా సూరయ్య బాబయ్య ౨.

నీవు జ్వరపీడచే పరుంటివి పితృవ్య !
అప్పుడు పసికుట్ట నేను శయ్యాతలంబు
చుట్టు తిరుగాడుచుండంగఁ జూచి నీవు
లలితప్రేమాన్ద్రదృష్టుల లాలనంబు
సేసి , ఏలరా నాయనా చిట్టియడుగు
లిడుచు నాచుట్టు తిటిగెద వెడము గలిగి
యుండు మే నమంగళమూర్తి నుగ్ర మైన
పాపపటలిని బడితి, నావద్ద కేల ?'
అంటి వట నీవు జాలి దొల్కాడు నుదుల :
ఎంత కటకటపడెనొ నీయెడఁద యప్పుడు.

మా సూర్యబాబయ్య 3.

నిన్ను నలంచి నేటికిని నీసఖు లెల్ల
దురంతదుఃఖిని

ర్భిన్నమనస్కు లాదు రరరే!

అసలైన దినాలు ముందు రా
నున్న వటంచు యావ్వనదశోత్సకతన్
నవగాననై పుణిన్

వన్నెకుఁ దెత్తు వం చయినవారలు
స్నేహితులున్ మదిన్ త్వద
భృన్నతిఁ గోరి కాచిరి—అహో!

విన వచ్చుచు నుండె నాటినీ
చిన్నఁదనంపుఁజావు విని చేడియ
లేడ్చిన యేడ్పు బొబ్బ, లే
నన్నిటిఁ గందు, స్వప్న గతమట్టల
దోచెడు నీయురంత మె

న్నెన్నితరాల దాక నిటులే హృదయాల్
పెకలించు చుండునో!

నూ సూర్య బాబయ్య ౪.

లలిత సౌజన్య రాశి నిష్కలుషబుద్ధి
అనుగుణజైలికాడు దివమున కరిగె నంచు
విని భవన్మిత్రమండలి వితతదుఃఖ
భరముచే నెంత యడలెనో,

వనము నందు

గాయక శిఖామణిని నిన్ను గానలేక
కోకిలాజాల మెంత గగ్గోలుపడెనో,
నటవరేణ్యుని నిన్ను గానక మటంగి
శిఖకులం బెంత యాత్మనో చెన్ను దటిగి.

మా సూరయ్య బాబయ్య గ.

హా ! కళాశాలలో విద్య నభ్యసించు
నపుడే నీకీర్తి వల్లక లంకురించె
అపుడే నీగానవాహిని యఖిలజనుల
హృదయనాశాలలోఁ బ్రవహింపఁ దొడఁగె.

ఆమహాసభామధ్యంబు నందు నిలిచి
త్వన్ననోహరమధురగాత్రంబు నెత్తి
పాడ సమ్మోదభరమును పట్టలేక
ఆంధ్రగాయకు లందు నీ వగ్రగణ్యుఁ
డగుదు వని దీవనల్ సేసి రైక్యకఁతు
లగుచు నాసభాసదులు.

నీమనోహరగాత్రతంత్రీస్వనంబు
ఎన్ని హృదయాలలో దూఱి యెల్లయపుడు
మఱల మఱల ప్రతిధ్వనల్ నెఱపు చుండి
నీయశోవల్లకల వాడనీయ దార !

మా సూరయ్య బాబయ్య ౬.

సూరయ ! సద్గుణార్జితయశోమయ !

నీవిపు డుండఁ బోలు నా

హా ! రుచిరంపుసంస్తుతుల, నాసుర

గంగను తానమాడి త

తీరపుసైకతస్థులఁ దీట్చిన

దివ్యసభాంతరంబులన్

నీరమణీయగానమహనీయత

యెంత ప్రశంసనీయమో !

మృదుమధురంపుగానమున

కీవె సమర్థుడ వంచు మెచ్చునే
ముదమున నీసుహృన్నిచయముల్,

దయతో నొకసారి నీవు శా

రదనవనీరదాంతరచరవ్యవ

హారుడవై, పితృవ్య, నే

త్పైక గదియంగ నాకు వినిపింపఁగ

రాదొకొ నీదుగానమున్.

కరుణామాధురి.

ఏమి యీరోధనధ్వను లీప్రశాంత
శర్వరీ వేళ ; వెన్నెలచలువ లందు
హృదయదాహం బొనర్చు నుధృతము గలదా !
కానిచో నేడ్చు రెవ్వ రకాలమునను ?

ఓహూ, తెలియంగవచ్చె స్నేహోపజీవు
లివి వినమ్రతాయాపము లేవిపత్తు
సంభవించియొ తమకు మార్జాలమిధున
మడలుచున్నది దుఃఖంపుఁగడలి లోన.

మోవి మోవియు నాన్చి చూపు నిగుడించి
వేడినిట్టూర్పు, వుచ్చుచు వెక్కివెక్కి
యేడ్చు చున్నవి నిద్దంపుటెలుఁగు తోడ
గోచరము గాదు వీని వ్యాకులత కెఱుపు.

కూనఁ గోల్పోయి, తా మిటఁ గుందుచున్న
వో, తనకుఁ గల బాధచే నొకటి యేడ్వ
దాని గని రెండవది పరితాపపడఁగ :
నిటుల రెండును గడఁగి యేడ్చెడువిధంబా.

* * *

ఔ నెఱుంగుదు మీరు ప్రేమానుబంధ
ములను చేతులారంగ త్రొప్పుకొన లేక
ఒండొరులఁ బాయలేక ఉఱ్ఱుతలూగు
చున్నవారలు వేయు చొక్కొక్కయడుగు.

ఓ బిడాలములార ! మీ కొక్కమాట
ఏల యేకాంతమున విలపింతు రిటుల
మా గృహోద్యానవాటి లేమావిగున్న
పై పికాంగన మసలు నప్పాలి కేగ
నాదరించును మిమ్ము విషాదగీతి
పాడి, మీహృదయవ్యథాభరము నణఁగు.

సంపూర్ణము.

10

10

